LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS (ES) 2023/1051

(2023. gada 22. maijs),

ar ko groza Lēmumu (ES) 2019/1754 par Eiropas Savienības pievienošanos Lisabonas Vienošanās par cilmes vietu nosaukumiem un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm Ženēvas aktam

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. pantu saistībā ar tā 218. panta 6. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu,

tā kā:

(1) 1958. gada 31. oktobra Lisabonas vienošanās par cilmes vietas nosaukumu aizsardzību un starptautisko reģistrāciju ("Lisabonas vienošanās") ir Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas ("*WIPO*") pārzināts līgums. Ar Lisabonas vienošanos ir izveidota īpaša savienība ("Īpašā savienība"), kas ir daļa no Rūpnieciskā īpašuma aizsardzības savienības. Tai var pievienoties Parīzes Konvencijas par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību, kas parakstīta Parīzē 1883. gada 20. martā, puses. Lisabonas vienošanās līgumslēdzējām pusēm ("puses") ir savā teritorijā jāaizsargā pārējo pušu produktu cilmes vietu nosaukumus, kas kā tādi ir atzīti un aizsargāti izcelsmes valstī un reģistrēti *WIPO* Starptautiskajā birojā, ja vien tās viena gada laikā no šādas reģistrācijas paziņojuma saņemšanas dienas nepaziņo, ka tās nevar nodrošināt aizsardzību.

(2) Lisabonas vienošanās pušu vidū ir septiņas dalībvalstis, proti, Bulgārija, Čehija, Francija, Itālija, Ungārija, Portugāle un Slovākija. Savienība pati nav Lisabonas vienošanās puse, jo tai var pievienoties tikai valstis.

(3) Pēc Lisabonas vienošanās pārskatīšanas *WIPO* diplomātiskā konference 2015. gada 20. maijā pieņēma Lisabonas Vienošanās par cilmes vietu nosaukumiem un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm Ženēvas aktu [1] ("Ženēvas akts"). Ženēvas akts cilmes vietu nosaukumu aizsardzību paplašina, attiecinot to uz visām ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, un ļauj par tā pusēm kļūt starpvaldību organizācijām.

(4) 2017. gada 25. oktobra spriedumā [2] Eiropas Savienības Tiesa ("Tiesa") nosprieda, ka sarunas par Ženēvas aktu ietilpst ekskluzīvajā kompetencē, kas ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 3. panta 1. punktu Savienībai piešķirta LESD 207. panta 1. punktā minētās kopējās tirdzniecības politikas jomā.

(5) Pamatojoties uz LESD 207. pantu un 218. panta 6. punkta a) apakšpunktu, Komisija 2018. gada 27. jūlijā nāca klajā ar priekšlikumu Padomes Lēmumam par Savienības pievienošanos Ženēvas aktam. Ņemot vērā Savienības ekskluzīvo kompetenci attiecībā uz sarunām par Ženēvas aktu, minētajā priekšlikumā bija paredzēts, ka minētajam aktam pievienojas tikai Savienība.

([1]) OV L 271, 24.10.2019., 15. lpp.

([2]) Tiesas 2017. gada 25. oktobra spriedums lietā C-389/15 Komisija/Padome (pārskatītā Lisabonas vienošanās), ECLI:EU:C:2017:798.

(6) 2019. gada 7. oktobrī Padome saskaņā ar LESD 293. panta 1. punktu vienprātīgi pieņēma Lēmumu (ES) 2019/1754 ([3]) par Savienības pievienošanos Ženēvas aktam. Lēmuma (ES) 2019/1754 3. pants paredz, ka dalībvalstīm, kuras to vēlas, tiek atļauts – attiecīgā gadījumā līdztekus Savienībai – ratificēt Ženēvas aktu vai tam pievienoties Savienības interesēs un pilnībā ievērojot tās ekskluzīvo kompetenci. Lēmuma (ES) 2019/1754 4. pantā ir paredzēts, ka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 17. panta 1. punktu Savienību un visas dalībvalstis, kuras ratificē Ženēvas aktu vai tam pievienojas, Īpašajā savienībā pārstāv Komisija. Turklāt Lēmuma (ES) 2019/1754 4. pantā ir paredzēts, ka Savienība ir atbildīga par to, lai tiktu nodrošināta Savienības un to dalībvalstu tiesību īstenošana un pienākumu izpilde, kuras ratificē Ženēvas aktu vai tam pievienojas.

(7) Paziņojumā, kas iekļauts Padomes protokolā par Lēmuma (ES) 2019/1754 pieņemšanu, Komisija iebilda pret iespēju, ka visām dalībvalstīm, kuras to vēlas, var tikt atļauts līdztekus Savienībai ratificēt Ženēvas aktu vai tam pievienoties. Tomēr Komisija arī norādīja, ka tā būtu bijusi gatava piekrist tam, ka pievienoties Ženēvas aktam Savienības interesēs varētu būt atļauts septiņām dalībvalstīm, kuras jau ir Lisabonas vienošanās puses un kurām ir plašas intelektuālā īpašuma tiesības, kas reģistrētas saskaņā ar minēto vienošanos.

(8) Ženēvas akts stājās spēkā 2020. gada 26. februārī, trīs mēnešus pēc tam, kad Savienība deponēja pievienošanās instrumentu un tika sasniegts vajadzīgais pušu skaits – pieci dalībnieki.

(9) Komisija 2020. gada 17. janvārī saskaņā ar LESD 263. pantu cēla prasību Lēmumu (ES) 2019/1754. daļēji atcelt, pamatojoties uz to, ka ir pārkāpts LESD 218. panta 6. punkts un 293. panta 1. punkts, kompetences piešķiršanas princips, kas paredzēts LES 13. panta 2. punktā, institucionālā līdzsvara princips un Komisijas iniciatīvas tiesības, kā arī, alternatīvi, pamatojoties uz to, ka ir pārkāpts LESD 2. panta 1. punkts un 207. pants, kā arī pienākums norādīt pamatojumu.

(10) Komisija lūdza Tiesu atcelt Lēmumu (ES) 2019/1754, ciktāl minētais lēmums visām dalībvalstīm atļauj pievienoties Ženēvas aktam. Tomēr Komisija arī lūdza Tiesu saglabāt minētā lēmuma, kuru prasīja atcelt, atcelto daļu sekas, jo īpaši piešķirtās atļaujas pievienoties Ženēvas aktam jebkādu izmantošanu, ko pirms sprieduma pasludināšanas dienas ir īstenojušas septiņas dalībvalstis, kuras jau ir Lisabonas vienošanās puses. Komisija norādīja, ka izņēmuma kārtā tā varētu piekrist kompromisam, ar kuru septiņas dalībvalstis, kas ir Lisabonas vienošanās puses, pievienojas Ženēvas aktam, lai izvairītos no problēmām, kas saistītas ar tiesību nepārtrauktību.

(11) Tās spriedumā 2022. gada 22. novembrī ([4]) Tiesa atcēla Lēmuma (ES) 2019/1754 3. pantu un – ciktāl tajā ietvertas norādes uz dalībvalstīm – 4. pantu.

(12) Tās 2022. gada 22. novembra spriedumā Tiesa arī atzina nepieciešamību nodrošināt to cilmes vietu nosaukumu prioritāti un aizsardzības turpinātību, kas saskaņā ar Lisabonas vienošanos reģistrēti septiņās dalībvalstīs, kuras jau bija minētās vienošanās puses, jo īpaši principu par lojālu sadarbību starp Savienību un dalībvalstīm, kas noteikts LES 4. panta 3. punktā, un tādā veidā aizsargāt iegūtās tiesības, kuras izriet no šo valstu veiktajām reģistrācijām. Tiesa attiecīgi paziņoja, ka atcelto Lēmuma (ES) 2019/1754. daļu sekas attiecībā uz dalībvalstīm, kuras jau ir izmantojušas atļauju ratificēt Ženēvas aktu vai tam pievienoties, būtu jāsaglabā līdz dienai, kad saprātīgā termiņā, kas nepārsniedz sešus mēnešus no sprieduma pasludināšanas dienas, stāsies spēkā jauns Padomes lēmums.

(13) Ņemot vērā Savienības ekskluzīvo kompetenci un Savienības iespēju pievienoties Ženēvas aktam, vienīgi pienācīgi pamatotos un konkrētos apstākļos dalībvalstīm var atļaut Savienības interesēs tam pievienoties līdztekus Savienībai.

([3]) Padomes Lēmums (ES) 2019/1754 (2019. gada 7. oktobris) par Eiropas Savienības pievienošanos Lisabonas Vienošanās par cilmes vietu nosaukumiem un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm Ženēvas aktam (OV L 271, 24.10.2019., 12. lpp.).

([4]) Tiesas 2022. gada 22. novembra spriedums lietā C-24/20 Komisija/Padome, ECLI:EU:C:2022:911.

(14) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1753 11. pantā ([5]) ir paredzēti pārejas noteikumi par cilmes vietu nosaukumiem, kuru izcelsme ir dalībvalstīs un kuri jau ir reģistrēti saskaņā ar Lisabonas vienošanos. Pamatojoties uz minētajiem noteikumiem, septiņas dalībvalstis, kuras ir Lisabonas vienošanās puses, līdz 2022. gada 14. novembrim paziņoja Komisijai, ka tās ir izvēlējušās pieprasīt cilmes vietu nosaukumu, kuru izcelsme ir dalībvalstīs un kuri ir jau reģistrēti saskaņā ar Lisabonas vienošanos, starptautisko reģistrāciju.

(15) Ņemot vērā minētos konkrētos apstākļus, ir lietderīgi Lēmumu (ES) 2019/1754 grozīt, lai, pilnībā ievērojot Savienības ekskluzīvo kompetenci, atļautu septiņām dalībvalstīm, kuras bija Lisabonas vienošanās puses pirms Ženēvas akta stāšanās spēkā, arī ratificēt Ženēvas aktu vai tam pievienoties tikai tādā mērā, kādā tas nepieciešams, lai Savienības interesēs saglabātu to cilmes vietu nosaukumu prioritāti un aizsardzības turpinātību, kurus minētās dalībvalstis jau ir reģistrējušas saskaņā ar Lisabonas vienošanos.

(16) Tāpēc Lēmums (ES) 2019/1754 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Grozījumi Lēmumā (ES) 2019/1754

Lēmumu (ES) 2019/1754 groza šādi:

1) lēmuma 3. pantu aizstāj ar šādu:

"Ar šo dalībvalstīm, kuras 2020. gada 26. februārī bija Lisabonas vienošanās puses, proti, Bulgārijai, Čehijai, Francijai, Itālijai, Ungārijai, Portugālei un Slovākijai, tiek atļauts, pilnībā ievērojot Savienības ekskluzīvo kompetenci, līdztekus Savienībai ratificēt Ženēvas aktu vai tam pievienoties tikai tādā mērā, kādā šī pievienošanās ir vajadzīga, lai Savienības interesēs saglabātu to cilmes vietu nosaukumu prioritāti un aizsardzības turpinātību, kurus minētās dalībvalstis ir jau reģistrējušas saskaņā ar Lisabonas vienošanos, un lai izpildītu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1753 11. pantā paredzētos pienākumus (*).

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1753 (2019. gada 23. oktobris) par Savienības rīcību pēc tās pievienošanās Lisabonas Vienošanās par cilmes vietu nosaukumiem un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm Ženēvas aktam (OV L 271, 24.10.2019., 1. lpp.).";

2) lēmuma 4. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu Savienību un tās dalībvalstis, kuras ir ratificējušas Ženēvas aktu vai tam pievienojušās, ievērojot šā lēmuma 3. pantu, Īpašajā savienībā pārstāv Komisija. Savienība ir atbildīga par to, lai, ievērojot šā lēmuma 3. pantu, tiktu nodrošināta Savienības tiesību īstenošana un pienākumu izpilde."

2. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1753 (2019. gada 23. oktobris) par Savienības rīcību pēc tās pievienošanās Lisabonas Vienošanās par cilmes vietu nosaukumiem un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm Ženēvas aktam (OV L 271, 24.10.2019., 1. lpp.).

Briselē, 2023. gada 22. maijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
E. BUSCH